

SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 1/1953

Årgång 3

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDE FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Nyheter i skattelagstiftningen att iakttaga vid 1953 års taxering

Av Dag Helmers

Under senare år har lagstiftningsarbetet på skatterättens område bedrivits i stor omfattning. Sålunda ha åtskilliga ändringar vidtagits i den permanenta lagstiftningen och vidare ha ett flertal specialförfattningar tillkommit. I det följande skall en översiktlig redogörelse lämnas för de nyheter, som skola komma i tillämpning första gången vid 1953 års taxering. Med hänsyn till att genom statens försorg en ny upplaga att skatteförfattningarna kan väntas i början av år 1953 göras i det följande icke några hänvisningar till Svensk författningssamling. Beträffande vissa nyheter ha särskilda artiklar nyligen förekommit i tidskriften, varför det saknas anledning att i detta sammanhang göra mer än en hänvisning till dessa artiklar. En särskild redogörelse kommer i nästa nummer att lämnas rörande lagstiftningen om existensminimum samt om investeringskonto för skog.

Under rubriken för varje avsnitt ha antecknats de paragrafer, som i sammanhanget ändrats.

De kommunala ortsavdragen

(48 § 2 och 3 mom., 49 §, 50 § 2 mom. och 52 § 1 mom. KL samt anv. till 22 § p. 6, 48 §, 49 § p. 1, 51 § och 62 §).

Uppdelningen av ortsavdragen i grundavdrag och familjeavdrag har upphört. Bestämmelserna om bankning och om det s. k. 20-kronorsavdraget ha avskaffats.

De nya kommunala ortsavdragen innebära följande.

För skattskyldig, som under beskattningsåret varit gift och bott tillsammans med andra maken, utgår ortsavdraget med följande belopp, nämligen i ortsgrupp I 1.680 kronor, i ortsgrupp II 1.760 kronor, i ortsgrupp III 1.840 kronor, i ortsgrupp IV 1.920 kronor och i ortsgrupp V 2.000 kronor.

Ogift skattskyldig (varmed jämställes änklings, änka eller frånskild), som under beskattningsåret haft hufvudständerinna hos sig anställd och haft hemmavarande barn, för vilket rätt till allmänt barnbidrag föreläggat,

skall åtnjuta ortsavdrag med samma belopp som gift skattskyldig.

Ortsavdragen för skattskyldig, som icke är hänförlig till någon av ovan nämnda kategorier, äro bestämda till följande belopp, nämligen i ortsgрупп I 1.180 kronor, i ortsgрупп II 1.230 kronor, i ortsgрупп III 1.290 kronor, i ortsgрупп IV 1.340 kronor och i ortsgрупп V 1.400 kronor.

Förutom i fråga om avdragsbeloppens storlek avvika de nya bestämmelserna om kommunala ortsavdrag jämväl i annat avseende från de statliga. Enligt de nya bestämmelserna göres nämligen icke någon skillnad mellan ogift skattskyldig — utan husföreståndarinna — med försörjningsskyldighet mot barn och ogift skattskyldig, som är ensamstående, utan ortsavdragen skola i båda fallen utgå med ett fast, av inkomstens storlek oberoende avdrag. Vid den statliga beskattningen reduceras däremot den senares ortsavdrag vid stigande inkomst.

Beträffande de nya reglerna om avdrag för *existensminimum* hänvisas till särskild artikel i nästa nummer.

Skattepliktsgränsen vid inkomstbeskattningen

(51 § KL och 9 § 5 mom. Si)

Såsom en följd av de nya reglerna om kommunala ortsavdrag ha nya bestämmelser införts i fråga om skattepliktsgränsen vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

För fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, inträder skatteplikt enligt 51 § *kommunalskattelagen* vid en beskattningsbar inkomst i hemortskommunen av minst 20 kronor och i annan kommun av minst 100 kronor. Skatteplikten inträder för övriga fysiska personer samt juridiska personer, då den beskattningsbara inkomsten uppgår till minst 100 kronor.

Vid *statsbeskattningen* (9 § 4 mom. Si) inträder skatteplikt för fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, då den beskattningsbara inkomsten uppgår till minst 20 kronor. För övriga skattskyldiga har skattepliktsgränsen dragits vid en beskattningsbar inkomst av minst 100 kronor.

Det bör sålunda observeras, att skatteplikten numera icke anknytes till en viss taxerad inkomst.

Deklarationskyldigheten

(26 § 1 och 3 mom., 31 §, 36 § 1 mom. samt 86 § TF.)

Aktiebolag och ekonomiska föreningar äro liksom tidigare ovillkorligt deklarationskyldiga. Beträffande övriga juridiska personer föreligger dylik skyldighet, då vederbörandes bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 100 kronor. Vad angår sistnämnda grupp har alltså skett en inskränkning av den hittills gällande deklarationsplikten.

Deklarationskyldighet inträder för fysisk person, vilkens bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till, om han varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, till sammanlagt minst 1 200 kronor. Detta belopp har valts med hänsyn till att det lägsta kommunala ortsavdraget, som framgår av föregående avsnitt, är 1.180 kronor. I annat fall föreligger för fysisk person skyldighet att avgiva deklARATION då bruttointäkterna uppgå till sammanlagt minst 100 kronor. Rörande effekten av de nya bestämmelserna i fråga om fysisk persons deklarationskyldighet påpekade 1950 års skattelagssakkunniga, vilka utarbetat förslaget till de nya bestämmelserna, att enligt den nya bestämmelsen beskattningsbar inkomst enligt kommunalskattelagen i något enstaka fall kunde tänkas uppkomma

för fysisk person utan att deklara-tionsskyldighet föreläge. Så vore fal-let, om de sammanlagda bruttointäk-terna för en person, som varit bosatt här under hela beskattningsåret, un-derstege 1.200 kronor men intäkter-na hänförde sig till förvärvskälla i annan kommun än hemortskommun-ten till så stort belopp, att till kom-munal inkomstskatt beskattningsbar inkomst där uppkomme. Sådana fall torde enligt vad de sakkunniga fram-hålla emellertid i praktiken vara så sällsynta, att de icke motiverade den komplicerad av bestämmelserna, som en formell utvidgning av dekla-rationsskyldigheten till dessa fall skulle medföra.

Bestämmelsen att fysisk person, därest han varit taxerad nästföregå-ende år, skulle vara skyldig att av-lämna självdeklaration har sålunda helt upphävts.

Någon ändring av deklara-tionsskyldigheten i vad densamma an-knutits till förmögenhetsställningen har icke vidtagits.

I detta sammanhang må anmärkas, att personer, som icke uppnå minst 1 200 kronor taxerad inkomst, äro befriade från erläggande av folkpen-sioneringsavgift. Angående taxerings-nämndsordförandens skyldighet att göra anteckning om taxerad inkomst, se 86 § taxeringsförordningen.

Avyttring av inventarier i rörelse

(Anvisningarna till 28 § KL p. 1 samt 29 § p. 3 d. och p. 10.)

Enligt vidtagna ändringar i kom-munalskattelagen skall numera all vinst vid avyttring av inventarier i rörelse beskattas såsom intäkt av rö-relse oavsett i vilken form rörelsen bedrivits. Vinst vid avyttring av in-ventarier kommer sålunda att be-handlas på samma sätt för såväl fy-siska personer som de juridiska per-soner, vilka äga rätt till fri avskriv-ning å inventarier.

Från denna huvudregel finnes dock ett undantag, nämligen i fråga om fartyg, vilka utgöra inventarier

i rörelse, som bedrivs av annan än sådana rättssubjekt, som äga rätt till fri avskrivning. Undantaget gäller alltså främst fysiska personer och in-nebär ett bibehållande av äldre reg-ler d. v. s. som intäkt av rörelse be-skattas allenast återvunna värde-minskingsavdrag och vinst vid av-yttring utöver anskaffningskostnad blir föremål för beskattning allenast i den mån reglerna för realisations-vinstbeskattningen äro tillämpliga.

Goodwill

(Anvisningarna till 28 § KL p. 1 och 29 § p. 5.)

Beträffande beskattningen av vär-den av goodwills natur har nu en fullständig omläggning genomförs såväl i fråga om beskattningen av vinst vid avyttring av goodwill som ifråga om rätt till värdeminskings-avdrag.

Vid avyttring av goodwillvärden efter den 1 januari 1952 skall den därvid uppkomna vinsten beskattas såsom intäkt av rörelse.

Generell rätt till avdrag för värde-minskning å värden av goodwills na-tur har införts. Såvida icke särskilda skäl föreligga skola goodwillvärden avskrivas i taxeringshänseende enligt reglerna för bunden avskrivning un-der en period av tio år.

Övergångsbestämmelserna till den nya lagstiftningen om goodwill böra särskilt uppmärksammas.

Inskränkning i rätten till fri avskriv-ning m. m.

Tillfälliga bestämmelser om be-gränsning av den fria avskrivnings-rätten m. m. (SFS nr 380/1952) ha in-förts för beskattningsåren 1952 och 1953. De antagna reglerna innebära, att under nämnda år nyanskaffade inventarier få avskrivas med högst 20 procent för år. Någon inskränkning i avskrivningsrätten föreligger icke beträffande inventarier som har en beräknad varaktighetstid av högst tre år. Någon begränsning beträffan-

de avskrivningsrätten å äldre inventarier stadgas ej heller.

Den s. k. nettometoden har införts i denna lagstiftning och fått följande utformning. Vad som vid försäljning av inventarier influtit må användas för avskrivning å nyanskaffade tillgångar, varefter å återstående avskrivningsunderlag avskrivning må göras med högst 20 procent under vart och ett av beskattningsåren 1952 och 1953. Däremot äger skattskyldig icke rätt att, om han under beskattningsåret 1952 icke utnyttjat denna möjlighet till avskrivning, göra en motsvarande avskrivning år 1953. Bestämmelsernas innebörd på denna punkt torde belysas genom ett exempel. Ett företag avyttrar år 1952 inventarier för ett belopp av 50.000 kronor samt inköper samma år andra inventarier för en sammanlagd kostnad av 125 000 kronor. Företaget äger vid 1953 års taxering göra avdrag, såvitt angår de nyanskaffade inventarierna, dels med 50.000 kronor och dels med 20 procent av (125.000—50.000 =) 75.000 kronor d. v. s. med 15.000 kronor. Vid 1954 års taxering erhålles avdrag å ifrågavarande inventarier med 15.000 kronor. Enligt förarbetena är denna nettometod avsedd att användas även för det fall, då inventarier gått förlorade och försäkringsersättning i anledning därav uppburits.

Den särskilda regeln om rätt att å kostnader för nyanskaffade inventarier avskriva belopp motsvarande vad som influtit vid försäljning av inventarier respektive uppburits vid förlust av sådana gäller allenast om de avyttrade eller förlorade inventarierna anskaffats före ingången av beskattningsåret 1952.

Beträffande inventarier, som anskaffats efter ingången av beskattningsåret 1952, gälla *dels* att skattskyldig, som för sistnämnda beskattningsår icke tillgodofört sig avdrag med 20 procent å nyanskaffade inventarier, äger under beskattningsåret 1953 tillgodoföra sig avdraget

eller resterande del därav, *dels* att om skattskyldig visar att nyanskaffade inventarier undergått en avsevärt större värdenedgång än som svarar mot verkställda och på året belöpan- de värdeminskingsavdrag, han skall äga tillgodoräkna sig härav föranlett större avdrag, *dels* att, om nyanskaffade inventarier avyttrats eller utrangerats, de vid bunden avskrivning för sådant fall tillämpliga bestämmelserna skola gälla, *dels* ock att om sådana omständigheter undantagsvis skulle föreligga att skattskyldig med bunden avskrivning skulle ägt tillgodonjuta särskilt överprisavdrag, sådant avdrag vid tillämpningen jämväl av de nu ifrågavarande bestämmelserna bör kunna medgivas, varav å andra sidan följer att värdeminskingsavdragen skola beräknas på därefter återstående del av anskaffningskostnaden.

Slutligen må understrykas att de nya reglerna icke medföra någon ändring i avseende å taxeringens anknytning till bokföringen. Inskränkning av rätten till fri avskrivning medför sålunda icke rätt för den skattskyldige att yrka annat avdrag vid taxeringen än det som motsvarar avskrivning i böckerna, vilken alltså i princip icke får överstiga 20 procent. I visst fall äga taxeringsmyndigheterna rätt att återkalla rätten till fri avskrivning.

Riksskattenämnden äger viss dispensrätt.

I samband med införandet av tillfälliga bestämmelser om begränsning av rätten till fri avskrivning å inventarier ha bestämmelser införts om begränsning av rätten till avdrag för avsättning till *pensions- eller andra personalstiftelser*. Bestämmelserna härom ha i huvudsak givits samma utformning som motsvarande stadganden erhållit i förordningen om investeringsskatt.

I fråga om avsättning till pensionsstiftelse innebära de tillfälliga bestämmelserna, att avdrag medgives

högst med belopp, som måste avsättas för att stiftelsens förmögenhet vid beskattningsårets utgång skall uppgå till det belopp, som erfordras för att jämte framtida avgifter säkerställa de pensioner jämte dyrtidstillägg eller andra därmed jämförliga tillägg vilka enligt gjorda utfästelser eller inom vederbörande företag tillämpad sedvänja högst skola utgå. Avdrag medges däremot i princip icke för avsättning, som avser att täcka framtida kostnader.

Vad härefter angår avsättning till annan personalstiftelse än pensionsstiftelse gäller att avdrag i sådant hänseende medges allenast med belopp som erfordras för att säkerställa bindande utfästelser gjorda före ingången av beskattningsåret 1952.

Jämväl rätten till avdrag för avsättning till *investeringsfonder* har beskurits. Sålunda medges vid taxering avdrag allenast för avsättning till s. k. eldsvådefonder under de nu berörda beskattningsåren 1952 och 1953.

Begränsning av rätten till fri varulagervärdering

Såsom framgår av en i nr 12 föregående årgång lämnad redogörelse gäller vid 1953 års taxering icke någon begränsning av kommunalskattelagens bestämmelser om varulagervärdering (SFS nr 754/1952).

Realisationsvinstbeskattningen

(35 § och 52 § 1 mom. KL samt anvisningarna till 21 § p. 2, 22 § p. 4, 35 § p. 1 och p. 2 samt 36 § p. 2.)

I syfte att vinna en mjukare övergång mellan full skatteplikt och full skattefrihet i fråga om realisationsvinster gäller att beskattning därav skall ske enligt en fallande skala. Beträffande själva tidsgränserna har allenast den ändringen vidtagits, att skatteplikt för realisationsvinst vid avyttring av strömfall eller rättighet till vattenkraft skall föreligga därest

avyttring sker inom 15 år från förvärvet. De nämnda skalorna ha följande utseende.

Såsom skattepliktig realisationsvinst skall räknas

a) då fråga är om vinst genom avyttring av fastighet:

om den innehafts

mindre än 7 år		100 % av vinsten
7 år men mindre än 8 år	8 år	75 % „ „
8 „ „ „ „	9 „	50 % „ „
9 „ „ „ „	10 „	25 % „ „

b) då fråga är om vinst genom avyttring av annan egendom än fastighet:

om egendomen innehafts

mindre än 2 år		100 % av vinsten
2 år men mindre än 3 år	3 år	75 % „ „
3 „ „ „ „	4 „	50 % „ „
4 „ „ „ „	5 „	25 % „ „

c) då fråga är om vinst genom avyttring av strömfall eller rättighet till vattenkraft:

om egendomen innehafts

mindre än 12 år		100 % av vinsten
12 år men mindre än 13 år	13 år	75 % „ „
13 „ „ „ „	14 „	50 % „ „
14 „ „ „ „	15 „	25 % „ „

För att undvika den icke avsedda konsekvensen av beskattning enligt den reducerande skalan av realisationsvinst genom avyttring av skogbärande fastighet, att viss del av vinsten jämväl i vad den belöper å skogen blir skattefri, har införts en särskild bestämmelse av följande innebörd. Den skattskyldiges inom viss kommun taxerade inkomst, i vilken realisationsvinst genom avyttring av skogbärande fastighet ingår, skall på grund av de föreslagna reduceringsreglerna icke upptagas till lägre belopp än som skulle ha upptagits såsom taxerad inkomst i kommunen, om den skattskyldige på grund av fastighetsförsäljningen i stället åsatts taxering för inkomst genom avyttring av skog i samband med avyttring av marken.

Bestämmelserna i förordningen den 23 maj 1947 om skattefrihet i vissa fall för realisationsvinst m. m.

ha inarbetats i kommunalskattelagen.

I fråga om förvärv genom gåva ha den ändringen vidtagits att för det fall att någon avyttrat egendom, som han erhållit i gåva av make eller skyldeman, skall frågan huruvida och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till *givarens fång*. Beträffande förvärv genom bodelning har skattefriheten jämväl begränsats och gäller allenast sådana fall, då skattskyldig vid bodelning i anledning av makes död erhåller egendom, som icke av den skattskyldige själv ursprungligen förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. En mot dessa ändringar korresponderande ändring har vidtagits av punkt 4 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen i fråga om vilket fång, som skall vara avgörande för beräkning av skogs ingångsvärde.

Beskattning av familjebolag m. m.

(54 § KL och 7 § SI)

Omfattningen av svenska aktiebolags och ekonomiska föreningars skattskyldighet har inskränkts resp. utvidgats.

Aktiebolag eller ekonomisk förening, som driver bank- eller annan penningrörelse, samt aktiebolag, som driver sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, äro sålunda numera frikallade från skyldighet för utdelning å organisationsaktier (andelar).

S. k. familjebolag äro under vissa förutsättningar — till skillnad från vad tidigare gällt — skattskyldiga för utdelning å aktier i svenska aktiebolag och ekonomiska föreningar.

För att beskattning av utdelning i sistnämnda fall skall äga rum fordras, att två förutsättningar äro uppfyllda, nämligen att aktierna (andelarna) ägas eller på därmed jämförligt sätt innehavas — direkt eller genom förmedling av juridisk person

— av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, samt att bolaget (föreningen) icke visar, att dess vinstmedel i skäligen omfattning använts för utdelning till delägarna.

Beträffande den första förutsättningen uttalade finansministern bl. a. Av uppenbara skäl borde någon precisering ej ske av det antal delägare, som högst finge finnas för att skattepliktsregeln skulle gälla. Vid prövning av stadgandets tillämplighet i det enskilda fallet borde avseende även fästas vid hur stor andel av aktie- eller andelskapitalet, som funnes hos de olika delägarna. Vid utformningen av praxis borde alltså uppmärksammas, att det är vid antalet verkliga intressenter som i första hand borde fästas avseende. Lagstiftningens syfte att förhindra obehöriga skattelättnader avsåges hela tiden skola vara det för praxis' utformning normgivande. Den omständigheten att delägare i den juridiska personen kunde vara annan juridisk person förhindrade i och för sig icke stadgandets tillämplighet. Den omständigheten, att bland delägarna kunde återfinnas juridisk person, med vilken fysisk person icke stode i direkt intressegemenskap, borde icke i och för sig medföra att — där est omständigheterna i övrigt talade för en tillämpning av stadgandet — en sådan tillämpning bleve utesluten. I författningstexten finge detta sin täckning genom en föreskrift att aktierna eller andelarna i den ifrågakommande juridiska personen skulle "till huvudsaklig del" ägas, direkt eller indirekt, av fysisk person.

Rörande den andra förutsättningen anförde finansministern i propositionen: Det torde icke böra ifrågakomma att i författningstexten mera preciserat angiva förutsättningens innebörd utan finge det ankomma på beskattningsnämnderna och skatteminstolarna att i varje särskilt fall pröva förhandenvaron av förutsätt-

ningen. Den prövning, som därvid ifrågakomme, finge i första hand verkställas på grundval av tillgängliga uppgifter rörande den förda utdelningspolitiken. Därvid kunde icke krävas att större del av tillgängliga vinstmedel användes för utdelning än som med hänsyn till konsolideringskrav, önskemålet att vidmakthålla en relativt jämn utdelning och liknande omständigheter framstode såsom rimligt. Å andra sidan borde beaktas huruvida intressenterna i förvaltningsbolaget annorledes än genom utdelning tillförts vinstmedel och detta tillika skett på sådant sätt att ett obehörigt skatteundrandragande kunde sägas uppkomma. I det av mellankommunala prövningsnämnden — över skattekommitténs förslag — avgivna yttrandet hade angivits vissa omständigheter, som kunde tjäna till ledning vid prövning av stadgandets tillämplighet. ¹⁾ Utöver

¹⁾ Mellankommunala prövningsnämnden anförde att enligt dess uppfattning vid gränsdragningen mellan skattskyldiga och icke skattskyldiga borde beaktas:

a) *Antalet aktieägare och fördelningen av aktierna.* Om antalet aktieägare är tio eller flera och om tio aktieägare ha någorlunda stor andel av aktiekapitalet, bör företaget icke enbart av den anledningen, att antalet aktieägare är förhållandevis ringa, hänföras till familjebolag.

b) *Aktiekapitalets storlek.* Om aktiekapitalet är obetydligt i förhållande till omslutningen tyder detta på att utdelningsintresset är av underordnad betydelse. Praktiskt taget alla aktiebolag med aktiekapital av 5.000 eller 10.000 kronor, vilka ägas av fysiska personer, böra hänföras till familjebolag.

c) *Utdelningspolitiken.* Om utdelningspolitiken är normal, vilket får anses vara fallet om omkring 50 % eller mera av årsvinsten utdelas, utgör detta ett skäl för att hänföra företaget till den grupp som frikallas från skattskyldighet för aktieutdelning. I årsvinsten bör i detta sammanhang inräknas nedskrivning å aktieinnehav, som icke erfordras med hänsyn till marknadsvärdet å detsamma. I detta sammanhang torde man i allmänhet böra taga hänsyn till hittillsvarande utdelningspolitik. Den omständigheten, att ett företag ändrat utdelningspolitik sedan kommittéförslaget blivit känt, bör som regel ej påverka bedömandet.

vad där anförts kunde framhållas, att om ett förvaltningsbolag belastades med betydande utgifter i anledning av avtal med eller åtaganden gentemot delägare eller annan med vilken delägaren kunde sägas vara i intressegemenskap och anledningen till dessa avtal eller åtaganden varit önskemål att bereda fysisk person skattelindring, kunde icke den omständigheten, att bolaget utdelat återstående, enligt vinst- och förlusträkningen tillgängliga vinstmedel, åberopas av bolaget till stöd för skattefrihet för utdelning. En av aktieägarminoritet framtvungad utdelning borde icke i och för sig vara i förevarande hänseende avgörande.

I allmänhet syntes bolags eller förenings karaktär av familjebolag i skatteteknisk mening böra bedömas icke blott på grundval av vad som förekommit under beskattningsåret. Hade sålunda ett familjebolag under ett tidigare år utnyttjats för kringgående av beskattningsreglerna, borde detta vara tillräckligt skäl för att fortsättningsvis skattlägga bolaget för mottagen utdelning. En förklaring från bolagets sida att det icke vidare tänkte medverka till transaktioner i skatteundrandragande syfte borde i sådant fall regelmässigt icke godtagas. Godtoges nämligen en sådan förklaring skulle — därest den framdeles likväl icke infriades — något korrektiv däremot icke finnas. Befogade invändningar mot en dylik tillämpning av stadgandet syntes icke kunna framställas. Ett bolag, som medverkat till skatteflyktsåtgärder, finge vara berett att taga konsekvenserna därav. Dock syntes en viss försiktighet böra iakttagas beträffande sådana familjebolag, som existerade

d) *Manipulationer.* Om ett företag tidigare utnyttjat skattelagarnas bestämmelser på ett sätt som kan jämföras med manipulationer, exempelvis genom att utgiva fondaktier och efter kort tid inlösa desamma, bör detta räknas företaget till last i detta sammanhang, varför företaget i tveksamma fall bör hänföras till familjebolag.

Några ord om beskattningskonsekvenserna vid försäljning av andelar i fastighetsförening samt vid andelsägares köp av föreningens fastighet

Av skattekamreraren Svente Jacobsson

A. bildar 1943 en fastighetsförening. Andelskapitalet är 500 kr. A. lånar föreningen 150 000 kr. Hos kreditinrättningar upplånar föreningen 350 000 kr. och uppför en fastighet. Per 31/12 1944 har balansräkningen följande utseende:

Fastighet		500 000	
Kassa		500	
			500 500
Skulder:			
lån hos A.	150 000		
lån hos andra	350 000	500 000	
Andelskapital		500	

500 500

Sex år senare, 31/12 1950, innehåller balansräkningen följande poster.

Fastigheten		500 000	
Kassa		500	
			500 500

Skulder:			
lån hos A.	150 000		
lån hos andra	300 000	450 000	
Andelskapital		500	
Fören:s kapital		50 000	
			500 500

Under 1945—1950 uppkommen vinst har alltså använts för amortering av lånen hos kreditinrättningarna. Ytterligare kapitalinvestering i fastigheten har icke skett. Fastigheten har underhållits normalt.

I slutet av 1950 beslutar sig A. för att till B. överlåta sitt intressentskap i föreningen, vars samtliga andelar han nu äger. Dessa ha kostat honom 500 kr., d. v. s. det nominella beloppet. Han är ensam föreningens styrelse. Till B. säljer nu A. samtliga andelar för 100 500 kr. I 1951 års deklaration uppger A., att han under beskattningsåret sålt andelarna i föreningen med vinst, vilken ju icke deklarerats, eftersom han ägt andelarna i mer än fem år.

I början av 1951 köper B. fastigheten av föreningen till ett pris, motsvarande fastighetens bokförda värde, 500 000 kr och övertar skuldförbindelserna. Föreningens tillgångar bestå därefter av fordran hos B. 50 000 kr, samt kassa, 500 kr. Här emot svarar dels föreningens kapital, 50 000 kr, dels andelskapitalet, 500 kr. Föreningen skriver bort fordran hos B., varefter aktiv- och passivpos-

vid lagändringens ikraftträdande och vilkas medverkan till transaktioner i antytt syfte låge relativt långt tillbaka i tiden.

Övergångsbestämmelserna till denna lagstiftning böra särskilt uppmärksammas. Enligt dessa äga aktie- resp. andelsägare rätt att från sådan juridisk person, som nu är i fråga, förvärva dylika svenska aktier och andelar till företagets anskaffningskostnad utan att s. k. förtäckt aktieutdelning skall anses föreligga. Utnyttjas denna möjlighet, vilket som

regel skall ske före den 1 januari 1954, skall vid sedermera företagen försäljning så anses som aktie- resp. andelsägaren förvärvat tillgången vid tidpunkten för bolagets eller föreningens förvärv av densamma.

Investeringsavgift

Redogörelse för denna lagstiftning har lämnats i nr 12 av föregående årgång.

Investeringskonto för skog

I ett följande häfte av tidskriften kommer en redogörelse att lämnas för denna lagstiftning.